

PATVIRTINTA

Varėnos rajono savivaldybės tarybos
2020 m. lapkričio 30 d. sprendimu
Nr. T-IX-463 (Varėnos rajono savivaldybės
tarybos 2021 m. vasario 26 d. sprendimo
Nr. T-IX-542 redakcija)

1b forma

KULTŪROS PAVELDO PUOSELĖJIMO BEI KULTŪROS PASLAUGŲ PLĖTROS PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2021 metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas (-ai)	Varėnos rajono savivaldybės administracija, 188773873 Varėnos rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 188201324 Varėnos kultūros centras, 188207010 Merkinės krašto muziejus, 304439923
Vykdytojas (-ai), kodas (-ai)	Ekonomikos ir turizmo skyrius, P6 Finansų ir investicijų skyrius, P7 Kultūros ir sporto skyrius, P8 Varėnos rajono savivaldybės viešoji biblioteka, P8.1 Varėnos kultūros centras, P8.2 Merkinės krašto muziejus, P8.3 Dargužių amatų centras, P8.5 Švietimo skyrius, P12

Programos kodas	07
------------------------	-----------

Programos parengimo argumentai	<p>Programa yra neterminuota.</p> <p>Įgyvendinant programą, siekiama išsaugoti ir populiarinti rajono kultūros paveldą ir tradicijas, skatinti visuomenės dalyvavimą kultūroje ir didinti kultūros ir viešosios informacijos prieinamumą. Sparčiai besikeičianti visuomenė verčia keistis rajono kultūros įstaigas, plėsti ir modernizuoti teikiamas jų paslaugas.</p> <p>Pagal programą vykdomos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytos <i>savarankiškosios savivaldybės funkcijos</i>: gyventojų bendrosios kultūros ugdymas ir etnokultūros puoselėjimas (dalyvavimas kultūros plėtros projektuose, muziejų, teatrų, kultūros, amatų centrų ir kitų kultūros įstaigų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ir jų veiklos priežiūra, savivaldybių viešųjų bibliotekų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas ir jų veiklos priežiūra); nekilnojamojo kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga.</p>		
Šia programa įgyvendinamas strateginis tikslas:	Skatinti aplinką tausojančią ekonominę veiklą bei turizmo plėtrą, puoselėti kultūros paveldą.	Kodas	02

Programos tikslas	Išsaugoti ir populiarinti regiono kultūros paveldą ir tradicijas, skatinti visuomenės dalyvavimą kultūroje, didinti kultūros ir viešosios informacijos prieinamumą.	Kodas	01
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti du uždavinius:

01 uždavinys. Puoselėti krašto etninės kultūros tradicijas ir paveldą, užtikrinti autentiškų papročių ir amatų tęstinumą.

Uždaviniui įgyvendinti numatoma viena priemonė:

01. Etninės kultūros tradicijų ir amatų skatinimas.

Įgyvendinant šią priemonę, bus užtikrinta kultūros įstaigų veikla, skirta darbo, kalendorinių, bendruomenės, krašto tradicijų tęstinumui, autentiškumui bei unikalumui išsaugoti.

Varėnos kultūros centras 2021 m. numato tęsti su etnine kultūra susijusių respublikinių, regioninių, rajoninių renginių organizavimą. Planuojama organizuoti tradicinę „Grybų šventę“, tarptautinį folkloro festivalį „Dzūkų godos“, respublikinį dzūkišką festivalį „Čiulba ulba“, Lietuvos vaikų ir moksleivių – liaudies kūrybos atlikėjų – konkurso „Tramtatulis“ rajoninį turą, respublikinę kaimo teatrų šventę „Citnaginė“, rajonines pasakorių varžytuves, tautodailininkų bei amatininkų darbų parodą-mugę „Vai, atvažiuoja šventa Kalėda“, tradicines kaimų šventes, folkloro kolektyvų jubiliejinės šventės, tradicinių šokių vakarones, edukacinius tradicijų perėmimo užsiėmimus, ne mažiau kaip šešias tautodailės parodas. Taip pat numatoma sudaryti sąlygas rajono tautodailininkams ir moksleiviams dalyvauti respublikiniuose tautodailės konkursuose „Aukso vainikas“ bei „Sidabro vainikėlis“, vykdyti etninio paveldo saugojimo, vystymo ir perėmimo veiklas – įgyvendinti projektą „Dzūkijos amatų mokykla: istoriniai žaislai“, kuriuo bus siekiama perteikti Varėnoje sukauptą drožybos patirtį, nufilmuoti ir archyvuoti rajono folkloro ansamblių pasirodymus, tradicinių amatų, kulinarijos paveldą.

Varėnos rajono savivaldybės viešoji biblioteka 2021 m. numato skaitmeninti ir talpinti internete kraštotyrinę medžiagą.

VšĮ Dargužių amatų centras iki 2021 m. kovo 31 d. planuoja įgyvendinti programą „Tradicinių amatų puoselėjimas Dargužių amatų centre“, rengiamą vadovaujantis savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. DV-345 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės etnokultūros programų finansavimo ir projektų tvarkos aprašo ir dokumentų formų tvirtinimo“.

Produkto vertinimo kriterijai:

- etnokultūros renginių skaičius;
- sutvarkytų bylų skaičius;
- tautodailės parodų skaičius.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- etnokultūros renginių lankytojų skaičius.

02 uždavinys. Skatinti gyventojų dalyvavimą meninėje ir kultūrinėje veikloje, plėsti viešosios informacijos prieinamumą.

Uždaviniui įgyvendinti numatomos šios priemonės:

01. Kultūros projektų rengimo ir įgyvendinimo rajone užtikrinimas.

Priemonė įgyvendinama kiekvienais metais, vadovaujantis savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. DV-240 „Dėl kultūros projektų dalinio finansavimo iš Varėnos rajono savivaldybės biudžeto lėšų taisyklių patvirtinimo ir paraiškos formos tvirtinimo“.

Įgyvendinant šią priemonę, numatoma iš dalies finansuoti Varėnos kraštui reikšmingų renginių organizavimą. Kultūros renginiai finansuojami konkurso būdu, pateikus tam tikros formos paraišką. Konkursui paraiškas teikia Varėnos rajono kultūros įstaigos, visuomeninės organizacijos, užsiimančios kultūrine veikla.

Lietuvos Respublikos Seimas 2021-uosius metus paskelbė Vytauto Mačernio metais, Juozo Lukšos-Daumanto metais, Archyvų metais, Lietuvos totorių istorijos ir kultūros metais, todėl planuojama teikti prioritetus projektams, skirtiems šioms temoms paminėti, bei projektams, pateiktiems Lietuvos kultūros tarybai papildomam finansavimui gauti.

03. Dainų švenčių tradicijos tęstinumo užtikrinimas.

Įgyvendinant šią priemonę, bus užtikrintas Varėnos rajono vaikų ir jaunimo mėgėjų meno kolektyvų dalyvavimas 2021 m. Lietuvos moksleivių dainų šventėje. Varėnos rajonui šioje šventėje numato atstovauti 6 vaikų ir jaunimo mėgėjų meno kolektyvai. Be to, toliau bus vystoma mėgėjų meno kolektyvų veikla rajone, užtikrintas mėgėjų meno kolektyvų dalyvavimas įvairiuose festivaliuose, apžiūrose.

Ruošiantis 2024 m. vyksiančiai 100-ajai Lietuvos dainų šventei, 2021 m. planuojama įsigyti 10 tautinių kostiumų, taip pat 8 švarkus vokaliniam vyrų ansamblui „Da capo“ ir 15 švarkų mišraus choro „Harmonija“ nariams (lėšų poreikis – 5,0 tūkst. Eur).

04. Leidinių leidyba.

Numatoma skatinti rajonui reikšmingų leidinių leidybą bei sklaidą, per metus išleisti 3–5 leidinius. Priemonė įgyvendinama kiekvienais metais. Leidinių leidybos iš savivaldybės biudžeto tvarka patvirtinta savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. DV-354 „Dėl leidinių leidybos

projektų finansavimo iš Varėnos rajono savivaldybės biudžeto lėšų sutarties ir išlaidų sąmatos formos tvirtinimo“. 2021 m. planuojama prioritetą skirti reprezentaciniams leidiniams apie Varėnos krašto kultūrą, istorines asmenybes, istorinius, kultūros įvykius ir vietas.

05. Dalios Tamulevičiūtės profesionalių teatrų festivalio Varėnoje organizavimas.

Priemonė vykdoma įgyvendinant savivaldybės tarybos 2012 m. kovo 27 d. sprendimą Nr. VII-T-355 „Dėl Dalios Tamulevičiūtės profesionalių teatrų festivalio Varėnoje nuostatų tvirtinimo“. Pagerbiant iškilų teatro meno pedagogę ir režisierę Dalią Tamulevičiūtę, gimusią Senojoje Varėnoje, kasmet Varėnoje organizuojamas profesionalių teatrų festivalis, kuriame dalyvauja Lietuvos profesionalūs teatrai. Tai vienintelis Lietuvoje tokio turinio ir dydžio profesionalaus meno sklaidos renginys, kurio metu žiūrovai gali pamatyti apie 20 naujausių ir geriausių spektaklių.

2021 m. vyks 12-tasis Dalios Tamulevičiūtės profesionalių teatrų festivalis. Planuojama įsteigti ir sukurti vardinį šio festivalio prizą.

06. M. K. Čiurlionio gimtinės infrastruktūros plėtra ir menininko atminimui skirtų renginių organizavimas.

Įgyvendinant šią priemonę, siekiama įprasinti žymiausio Varėnos krašto ir visų laikų Lietuvos menininko Mikalojaus Konstantino Čiurlionio gimtinę, padaryti ją patrauklią Lietuvos ir užsienio turistams.

2021 m. planuojama įgyvendinti 2020 m. įvykusio M. K. Čiurlionio gimimo vietos įamžinimo idėjos konkurso laimėtojo idėją – Senosios Varėnos Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios šventoriuje pastatyti M. K. Čiurlionio gimimo vietą žymintį ženklą, sutvarkyti teritoriją. 2022 m. ant Senosios Varėnos bažnyčios sienų ir varpinės numatoma įrengti 4 rodykles, nurodančias kryptį į M. K. Čiurlionio gimimo vietą, įgyvendinti tapybos ant Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos sienos M. K. Čiurlionio kūrybos tema projektą ir pastatyti muzikinį suoliuką Varėnos geležinkelio stoties perone.

Taip pat numatoma toliau tęsti Lietuvos muzikos rėmimo fondo ir Varėnos kultūros centro sakralinės muzikos projekto „Čiurlionio keliu“ įgyvendinimą, Senosios Varėnos, Perlojos, Merkinės, Liškiavos bažnyčiose organizuoti kultūros renginius, festivalius, skirtus didžiojo menininko atminimui, jo gimtinės garsinimui.

07. Tarptautinių festivalių tradicijos tęstinumo užtikrinimas.

Įgyvendinant priemonę, bus užtikrinamas tarptautinio festivalio „Poezijos pavasaris“ tęstinumas Varėnos rajone. Šis festivalis Lietuvoje rengiamas kasmet nuo 1965 m. Varėnoje „Poezijos pavasario“ festivalis nuo 2012 m. kasmet organizuojamas vis kitose rajono vietovėse. 2021 m. festivalio renginys vyks Žilinuose.

Produkto vertinimo kriterijai:

- kultūros įstaigų mėgėjų meno kolektyvų skaičius;
- projektų, finansuotų iš savivaldybės biudžeto, skaičius;
- profesionalių kolektyvų koncertų, spektaklių skaičius;
- išleistų leidinių skaičius;
- teatrų festivalio metu parodytų spektaklių skaičius;
- įrengtų ir atnaujintų lankytojų objektų, skirtų M. K. Čiurlioniui atminti, skaičius;
- M. K. Čiurlionio atminimui skirtų renginių skaičius;
- poezijos festivalių dalyvių skaičius.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- mėgėjų meno kolektyvų dalyvių skaičius;
- kultūrinių renginių lankytojų skaičius;
- registruotų vartotojų skaičius;
- kompiuterizuotų darbo vietų skaičius;
- teatrų festivalio lankytojų skaičius;
- objektų ir renginių, skirtų M. K. Čiurlioniui atminti, lankytojų skaičius;
- poezijos festivalių lankytojų skaičius.

Programos tikslas	Skatinti kultūros paslaugų plėtrą bei modernizuoti kultūros įstaigų infrastruktūrą.	Kodas	02
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti du uždavinius:

01 uždavinys. Organizuoti Varėnos rajono kultūros įstaigų veiklą.

Uždaviniui įgyvendinti numatomos šios priemonės:

01. Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos veiklos organizavimas.

Priemonė įgyvendinama vadovaujantis savivaldybės tarybos 2015 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. T-VIII-136 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos nuostatų patvirtinimo“. Įgyvendinant ją, bus užtikrintas Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos struktūrinių teritorinių padalinių veiklos tęstinumas, įgyvendinami viešosios bibliotekos pagrindiniai tikslai ir uždaviniai – organizuoti savivaldybės teritorijoje gyventojų bibliotekinių ir informacinių aptarnavimą bei teikti tradicines, elektronines ir viešosios erdvės (bendruomenės centro) bibliotekos paslaugas visuomenei.

Nuo 2019 m. rugpjūčio mėn. savivaldybės viešoji biblioteka teikia mobiliosios bibliotekos paslaugas. Į rajono kaimus pagal sudarytą grafiką 5 kryptimis vyksta mobilioji biblioteka. Ši biblioteka padeda priartinti paslaugas prie gyventojų, gyvenančių kaimuose, kuriuose neveikia stacionarios bibliotekos.

2021 m., baigus įgyvendinti projektus „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ ir „Prisijungusi Lietuva“, bus atnaujinta kompiuterinė įranga kaimo bibliotekose.

Viešojoje bibliotekoje ir jos padaliniuose ir toliau planuojama organizuoti rašytojų kūrybos pristatymus, susitikimus su jaunimu ir vaikais, parodas, įgyvendinti projektus „Mobilūs pokalbiai“ (susitikimų ciklas su rašytojais, aktorais, žurnalistais rajono kaimuose) ir „Poezijos pavasarėlis“ (Pauosupės kaime, prie poeto A. Matučio drevės), taip pat kitus renginius bei projektus, susijusius su bibliotekų veikla.

04. Varėnos kultūros centro veiklos organizavimas.

Priemonė įgyvendinama vadovaujantis savivaldybės tarybos 2010 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T-VI-859 „Dėl Varėnos kultūros centro nuostatų tvirtinimo“ (savivaldybės tarybos 2017 m. kovo 28 d. sprendimo Nr. T-VIII-620 redakcija).

Kultūros centras aktyviai puoselėja ne tik Varėnos miesto, bet ir viso rajono kultūrinį gyvenimą, daug dėmesio skiria įvairių visuomenės grupių kokybiškam laisvalaikiui organizuoti ir bendruomenės kultūriniais poreikiams tenkinti. Centras puoselėja etninę kultūrą, skatina mėgėjų meno gyvybingumą, kuria menines programas, plėtoja švietėjišką, pramoginę veiklą, rengia kultūrinių programų projektus ir rūpinasi jų įgyvendinimu, puoselėja, turtina ir saugo krašto kultūrinį savitumą, padeda Varėnos krašto bendruomenės nariams susipažinti su profesionalaus meno vertybėmis teatru, muzika, daile, fotografija, kinu, įgyvendina kultūros projektus, skirtus miestelių jubiliejams, įžymioms datoms paminėti.

2021 m. savivaldybės biudžeto lėšomis planuojama įsigyti 3 nešiojamus kompiuterius (lėšų poreikis – 2,4 tūkst. Eur), klavinovą (1,0 tūkst. Eur) ir tūbą (2,0 tūkst. Eur).

Iš biudžetinės įstaigos pajamų numatoma įsigyti filmavimo kamerą (vaizdo klipų, tradicinių amatų, folkloro ansamblių filmavimui) (lėšų poreikis – 1,4 tūkst. Eur).

06. Savivaldybės premijų steigimas ir teikimas.

Įgyvendinant priemonę, teikiamos šios savivaldybės įsteigtos premijos:

1. **Poeto Martyno Vainilaičio premija.** Ši premija teikiama vadovaujantis savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. DV-392 „Dėl Anzelmo Matučio ir Martyno Vainilaičio premijų skyrimo nuostatų tvirtinimo“. Premija teikiama kas dveji metai renginio „Susitikimas ežio dvare“ metu Vaitakarčio kaime už geriausią Lietuvoje poezijos knygą vaikams. Laureatą konkurso būdu renka komisija, kuri tvirtinama Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymu. Premija bus teikiama 2022 m.

2. **Poeto Anzelmo Matučio premija.** Premija teikiama vadovaujantis savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. DV-392 „Dėl Anzelmo Matučio ir Martyno Vainilaičio premijų skyrimo nuostatų tvirtinimo“. Premija teikiama kas dveji metai renginyje „Poezijos pavasarėlis“, vykstančiame Pauosupės kaime, prie poeto A. Matučio drevės. Laureatą konkurso būdu renka komisija, kuri tvirtinama Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymu. Premija bus teikiama 2021 ir 2023 m.

3. **Savivaldybės kultūros premija „Sidabrinė bitė“.** Vadovaujantis savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. DV-391 „Dėl Varėnos rajono „Sidabrinės bitės“ premijų skyrimo nuostatų tvirtinimo“, kiekvienais metais Senosios Varėnos Šv. arkangelo Mykolo bažnyčioje, minint M. K. Čiurlionio gimimo metines, įteikiamos **2 premijos** už nuopelnus rajono kultūrai. Pretendentus vertina Varėnos rajono kultūros ir meno taryba. Premijas įsakymu skiria Varėnos kultūros centro direktorius, atsižvelgdamas į Kultūros ir meno tarybos siūlymus.

4. **Savivaldybės Adolfo Ramanausko premija.** Premija įsteigta 2018 m. pagerbiant Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio deklaracijos signataro, Ginkluotųjų pajėgų vado Adolfo Ramanausko-Vanago asmenybę ir

skiriama kiekvienais metais siekiant skatinti Lietuvos visuomenę puoselėti Lietuvos laisvės idėją, branginti ir įamžinti kovotojų už Lietuvos laisvę atminimą, reikšti ir įgyvendinti pozityvias idėjas, puoselėjančias ir ugdančias visuomenės pilietiškumą.

Be to, planuojama įsteigti **regioninę Vinco Krėvės-Mickevičiaus literatūrinę premiją**. Šią premiją numatoma teikti nuo 2022 m. kas dveji metai rašytojo gimimo metinių renginio metu.

07. Dargužių amatų centro veiklos organizavimas.

Savivaldybės taryba 2020 m. gruodžio 29 d. priėmė sprendimą Nr. T-IX-500 „Dėl viešosios įstaigos Dargužių amatų centro pertvarkymo į biudžetinę įstaigą Dargužių amatų centrą“, kuriuo buvo nuspręsta pertvarkyti viešąją įstaigą Dargužių amatų centrą į biudžetinę įstaigą Dargužių amatų centrą iki 2021 m. kovo 31 d.

Dargužių amatų centras – savivaldybės biudžetinė specializuota kultūros įstaiga – sudarys sąlygas išsaugoti ir atgaivinti Dzūkijos regiono tradicijas, papročius, tradicinius amatus, teiks viešąsias paslaugas tautinio paveldo kūrėjams, atstovaus regiono amatininkų interesams, organizuos edukacines programas ir tradicinių amatų neformaliojo mokymo programas, padedančias išsaugoti tautos sukurtas vertybes, teiks tautinio paveldo produktų kūrėjų konsultavimo, tradicinių amatų demonstravimo ir kitas paslaugas.

08. Merkinės krašto muziejaus veiklos organizavimas.

Priemonė įgyvendinama vadovaujantis savivaldybės tarybos 2016 m. lapkričio 29 d. sprendimu Nr. T-VIII-509 „Dėl Merkinės kraštotyros ir genocido muziejaus ir Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinio muziejaus reorganizavimo“ patvirtintais muziejaus nuostatais.

Įgyvendinant šią priemonę, 2021 m. bus užtikrintas Merkinės krašto muziejaus ir jo struktūrinių padalinių – Perlojos istorijos muziejaus ir Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinio muziejaus – veiklų tęstinumas. Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialiniame muziejuje bus parengtos naujos edukacinės programos. Siekiant pritraukti kuo daugiau lankytojų ir užtikrinti kokybišką paslaugų teikimą, bus įrengtas naujas informacinis ženklas prie Merkinės krašto muziejaus. Toliau bus kaupiamos, saugojamos ir tyrinėjamos istorijos, etnografijos, gamtos, meno memorialinės muziejinės vertybės, gerinamos kultūros paslaugos lankytojams, rengiamos parodos, susitikimai ir kiti renginiai, susiję su muziejų veikla.

2021 m. Lietuvos kultūros tarybai numatoma pateikti 3 projektų paraiškas. Gavus finansavimą, planuojama atlikti dalies Merkinės rotušės teritorijos archeologinius tyrimus (planuojama projekto vertė – 10,0 tūkst. Eur, iš jų valstybės biudžeto lėšos 7,0 tūkst. Eur), parengti audiogidus Merkinės krašto muziejaus ekspozicijos lankytojams (anglų, vokiečių, lenkų, rusų, lietuvių kalbomis) (planuojama projekto vertė – 10,0 tūkst. Eur, iš jų valstybės biudžeto lėšos 7,0 tūkst. Eur), suorganizuoti klasikinės muzikos koncertą, skirtą Muziejų dienai, kurio metu bus atidengtas Vazos paminklas šalia miestelio aikštės. Be to, planuojama užbaigti įgyvendinti Merkinės mūšio interaktyvaus žaidimo sukūrimo projektą (finansuojamas Lietuvos kultūros tarybos, taip pat planuojama gauti finansavimą iš Vasario 16-osios fondo) bei vystyti A. Ramanausko-Vanago paminklo Merkinėje projektą.

Produkto vertinimo kriterijai:

- kultūros centro struktūrinių teritorinių padalinių skaičius;
- bibliotekos struktūrinių teritorinių padalinių skaičius;
- įteiktų savivaldybės premijų skaičius.

02 uždavinys. Remontuoti ir rekonstruoti kultūros įstaigų patalpas.

Uždaviniui įgyvendinti numatomos šios priemonės:

01. Bibliotekos pastatų remontas, pritaikant patalpas vartotojų poreikiams.

Įgyvendinant šią priemonę, planuojama:

- 2021 m. įrengti šilumos siurblių Vydėnių bibliotekoje;
- 2022 m. sutvarkyti elektros instaliaciją Panaros bibliotekoje, perdažyti savivaldybės viešosios bibliotekos lauko fasadą, suremontuoti Krivilių biblioteką;
- 2023 m. suremontuoti Matuizų, Pilvingių ir Panaros bibliotekas.

06. Varėnos kultūros centro pastatų remontas, naujų pastatų įsigijimas.

Įgyvendinant šią priemonę, planuojama:

- 2021 m. įstiklinti Varėnos kultūros centro pastato antrame aukšte esantį balkoną (3,0 tūkst. Eur);
- 2022 m. atnaujinti Panaros ir Krivilių kultūros centrų šildymo sistemas;
- 2023 m. atnaujinti Varėnos kultūros centro šilumos punktą.

07. Kultūros įstaigų infrastruktūros modernizavimas Varėnos mieste.

Projektas „Kultūros įstaigų infrastruktūros modernizavimas Varėnos mieste“ baigtas įgyvendinti 2019 m. pagal 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą. Nuo 2020 m. iki 2024 m. bus grąžinama dalis dotacijos (40,0 proc.), kuri buvo skirta šio projekto nuosavam indėliui užtikrinti.

Produkto vertinimo kriterijus:

- atnaujintų kultūros įstaigų ir jų struktūrinių teritorinių padalinių skaičius.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- atnaujintų kultūros centrų dalis nuo bendro kultūros centrų skaičiaus, proc.;

- atnaujintų bibliotekų dalis nuo bendro bibliotekų skaičiaus, proc.;

- atnaujintų muziejų dalis nuo bendro muziejų skaičiaus, proc.

Programos tikslas	Sutvarkyti ir išsaugoti kultūros vertybes ir kultūros paveldo objektus bei jų kultūrinę vertę.	Kodas	03
--------------------------	---	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti vieną uždavinį:

01 uždavinys. Tvarkyti kultūros paveldo objektus ir skatinti gyventojų susidomėjimą kultūros vertybėmis.

Uždaviniui įgyvendinti numatoma vykdyti šias priemones:

03. Kultūros vertybių ir kultūros paveldo objektų tvarkymas ir išsaugojimas.

Įgyvendinant priemonę, 2021 m. numatoma:

- vykdant Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Alytaus skyriaus nurodymus, toliau vykdyti 1863 m. sukilėlių kapo paminklo Dubičiuose restauravimo-konservavimo darbus (lėšų poreikis iš savivaldybės biudžeto šiems darbams atlikti – 25,0 tūkst. Eur);

- bendradarbiaujant su Saugomų teritorijų tarnyba, Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių gamtinio rezervato direkcija, vykdyti projektą „Merkinės ir Liškiavos piliakalnių teritorijų pritaikymas lankymui“;

- prižiūrėti ir tvarkyti kitus kultūros paveldo objektus, šalinti pažeidimus, susidariusius dėl gamtos arba žmogaus veiksmų, skatinti platesnį visuomenės ratą domėtis kultūros paveldo vertybių išsaugojimu;

- toliau vykdyti kapinių, įrašytų į kultūros vertybių registrą, teisinę registraciją, rengti kultūros paveldo objektų apskaitos dokumentaciją;

- rugsėjo mėn. organizuoti Europos paveldo dienų renginį.

Be to, įgyvendinant šią priemonę, planuojama iš dalies finansuoti konkurso tvarka atrenkamus kultūros vertybių tvarkymo ir pritaikymo bendruomenės poreikiams projektus.

05. Memorialo Dainavos apygardos partizanams sutvarkymas.

Įgyvendinant priemonę, planuojama rekonstruoti Merkinės krašto muziejaus struktūrinio padalinio – Dainavos apygardos partizanų muziejaus – pastatą ir memorialą Dainavos apygardos partizanams atminti. Muziejuje planuojama įrengti šiuolaikišką, patrauklią ekspoziciją, skirtą Dainavos apygardos partizanų istorijai atminti, sutvarkyti memorialo teritoriją ir pritaikyti ją vietos bendruomenės, buvusių partizanų, jų rėmėjų ir artimųjų poreikiams, kultūriniais renginiais, edukacijai, turistų lankymui.

Parengus Memorialo Dainavos apygardos partizanams atminti Merkinės mst., Varėnos rajono savivaldybėje, sutvarkymo techninį projektą ir gavus finansavimą iš valstybės biudžeto, bus tęsiami koplyčios remonto darbai bei pradėti memorialo tvarkybos darbai.

06. Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinio muziejaus atnaujinimas.

Įgyvendinant projektą „Vincas Krėvė-Mickevičius memorialinio muziejaus atnaujinimas“, finansuojamą pagal 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą, 2021 m. planuojamas atsiskaitymas už muziejaus veiklai skirtus baldus ir įrangą.

Nuo 2022 m. iki 2026 m. numatoma grąžinti dalį dotacijos, skirtos šio projekto nuosavam indėliui užtikrinti.

07. Istorinio karaliaus Vazos namo atnaujinimas.

Įgyvendindamas šią priemonę ir gavęs finansavimą pagal 2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo programą „Kultūra“, Merkinės krašto muziejus kartu su savivaldybės administracija ir kitais partneriais planuojama įgyvendinti projektą „Merkinės miestelio kultūrinio verslumo skatinimas panaudojant vietos kultūros išteklius ir atkuriant istorinį Vazos namą“. Šio projekto įgyvendinimo metu, siekiant stiprinti vietos bendruomenės bendradarbiavimą kultūros srityje ir kultūrinį verslumą, numatoma restauruoti ir pritaikyti vietos bendruomenės poreikiams bei muziejinei veiklai nekilnojamąjį kultūros paveldo statinį – namą, vadinamą Vazos (u. k. 11323), esantį Seinų g. 1, Merkinėje.

Preliminari bendra Merkinės krašto muziejui ir savivaldybės administracijai tenkanti šio projekto vertė – 1 080,2 tūkst. Eur, iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 153,1 tūkst. Eur.
2021 m. savivaldybės biudžeto lėšomis numatoma parengti šio statinio ir sklypo tvarkymo techninį projektą (lėšų poreikis – 50,1 tūkst. Eur), gavus finansavimą – pradėti pastato atnaujinimo darbus.

Produkto vertinimo kriterijai:

- sutvarkytų piliakalnių skaičius;
- sutvarkytų kultūros paveldo objektų skaičius;
- organizuotų renginių skaičius;
- finansuotų kultūros vertybių tvarkymo ir pritaikymo bendruomenės poreikiams projektų skaičius.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- pritaikytų lankymui ir edukaciniam pažinimui piliakalnių dalis nuo bendro piliakalnių skaičiaus, proc.;
- sutvarkytų kultūros paveldo objektų dalis nuo bendro kultūros paveldo objektų skaičiaus, proc.;
- renginių dalyvių skaičius.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Visuomenės dalyvavimas kultūroje ir galimybės jos narių meninei saviraiškai yra svarbus krašto kultūros brandos bei kultūros demokratiškumo požymis. Programos įgyvendinimas sudaro prielaidas kiekvienam piliečiui realizuoti save kultūroje, atskleisti savo pomėgius ir gabumus. Globalizacijos procesų įtakoje siekiama puoselėti rajono savitumą, tradicijas. Dalyvavimas mėgėjų meno kolektyvuose įgalina sušvelninti neigiamų socialinių–ekonominių problemų poveikį žmonių gyvenimui ir dvasinei savijautai.

Įgyvendinus programą, bus modernizuotos kultūros įstaigos, užtikrintas efektyvesnis patalpų, biudžeto lėšų panaudojimas. Numatoma, kad bibliotekų, muziejų, kultūros, amatų centrų teikiamomis paslaugomis besinaudojančių gyventojų nemažės, o įdiegus naujas technologijas kultūros įstaigose lankytojai gaus kokybiškesnes paslaugas.

Įgyvendinant programą, plečiamas visuomenės akiratis apie kultūros paveldo objektus, sudaromos palankios sąlygos pažintiniam objektų lankymui. Išsaugotos kultūros paveldo vertybės bus perduotos ateities kartoms kaip istorinis-kultūrinis palikimas.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai:

Savivaldybės biudžeto lėšos, biudžetinių įstaigų pajamos, valstybės biudžeto, dotacijos pagal 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą įgyvendinamų projektų nuosavam indėliui užtikrinti, ES ir kitų finansavimo šaltinių lėšos.

Varėnos rajono savivaldybės strateginio plėtros plano dalys, susijusios su vykdoma programa:

I KRYPTIS. VISUOMENĖ.

1.1 tikslas. Plėtoti inovatyvią švietimo, kultūros ir sporto sistemą, ugdančią aktyvią ir kūrybingą asmenybę.

1.1.3 uždavinys. Stiprinti rajono kultūros potencialą.

Priemonės:

1.1.3.1. Kultūrinių renginių organizavimas Varėnos rajone.

1.1.3.2. Vieningos informavimo sistemos apie kultūros renginius sukūrimas.

1.1.3.3. Etninės kultūros puoselėjimas ir sklaida.

1.1.3.4. Kultūros projektų įgyvendinimas.

1.1.3.7. Kultūros centro ir jo struktūrinių padalinių pastatų modernizavimas.

1.1.3.8. Muziejų pastatų modernizavimas.

1.1.3.9. M. K. Čiurlionio atminimo įamžinimas.

1.1.3.10. Bibliotekos ir jos struktūrinių padalinių pastatų modernizavimas.

II KRYPTIS. EKONOMIKA.

2.2 tikslas. Plėtoti pažintinį kultūrinį ir kurti aktyvaus laisvalaikio turizmą.

2.2.1 uždavinys. Stiprinti rajono įvaizdį ir tapatybę, plėtojant pažintinį kultūrinį turizmą.

Priemonės:

2.2.1.5. Merkinės, kaip istorinės Dzūkijos sostinės, turizmo potencialo išnaudojimas.

2.2.1.7. Dzūkijos kulinarinio paveldo puoselėjimas ir sklaida.

2.2.2 uždavinys. Tvarkyti ir pritaikyti gamtos bei kultūros paveldo objektus turizmo reikmėms.

Priemonės:

2.2.2.1. Memorialo Dainavos apygardos partizanams atminti Merkinės miestelyje sutvarkymas.

2.2.2.3. Kultūros paveldo objektų tvarkymas ir pritaikymas lankymui.

Susiję įstatymai ir kiti svarbūs teisės aktai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas;

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;

Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas;

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas;

Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas;

Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymas;

Lietuvos Respublikos dainų švenčių įstatymas;

Lietuvos Respublikos muziejų įstatymas;

Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas;

UNESCO nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencija.

Kita svarbi informacija: nėra.

PATVIRTINTA

Varėnos rajono savivaldybės tarybos

2020 m. lapkričio 30 d. sprendimu

Nr. T-IX-463 (Varėnos rajono savivaldybės

tarybos 2021 m. vasario 26 d. sprendimo

Nr. T-IX-542 redakcija)

2 lentelė

**KULTŪROS PAVELDO PUOSELĖJIMO BEI KULTŪROS PASLAUGŲ PLĖTROS PROGRAMOS
VERTINIMO KRITERIJŲ SUVESTINĖ**

Strateginio tikslo kodas	Programos kodas	Programos tikslo kodas	Uždavinio kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijaus kodas	2020 metų planas	2021 metų planas	2022 metų planas	2023 metų planas
Efekto kriterijus									
02	07			Savivaldybės kultūros įstaigų (bibliotekų, kultūros centrų, muziejų) lankytojų skaičius, tūkst.	E-02-07-01	360,0	300,0	300,1	300,2
Rezultato kriterijai									
02	07	01		Etnokultūros renginių lankytojų skaičius	R-07-01-01	29 400	25 000	25 100	25 200
02	07	01		Mėgėjų meno kolektyvų dalyvių skaičius	R-07-01-02	1 250	1 250	1 250	1 250
02	07	01		Kultūrinių renginių lankytojų skaičius	R-07-01-03	120 000	100 000	100 100	100 200
02	07	01		Registruotų vartotojų skaičius	R-07-01-04	7 950	7 550	7 600	7 650
02	07	01		Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius	R-07-01-05	105	144	135	130
02	07	01		Teatrų festivalio lankytojų skaičius	R-07-01-06	3 500	2000	2 200	2 300
02	07	01		Objektų ir renginių, skirtų M. K. Čiurlioniui atminti, lankytojų skaičius	R-07-01-07	3 000	3 000	3 000	3 100
02	07	01		Poezijos festivalių lankytojų skaičius	R-07-01-08	310	210	220	230
02	07	02		Atnaujintų kultūros centrų dalis nuo bendro kultūros centrų skaičiaus, proc.	R-07-02-01	52,5	76,47	88,23	94,1
02	07	02		Atnaujintų bibliotekų dalis nuo bendro bibliotekų skaičiaus, proc.	R-07-02-02	10,0	10,0	10,0	11,0
02	07	02		Atnaujintų muziejų dalis nuo bendro muziejų skaičiaus, proc.	R-07-02-03	75,0	75,0	75,0	100,0
02	07	03		Pritaikytų lankymui ir edukaciniam pažinimui piliakalnių dalis nuo bendro piliakalnių skaičiaus, proc.	R-07-03-01	18,0	18,0	18,0	18,0

02	07	03		Sutvarkytų kultūros paveldo objektų dalis nuo bendro kultūros paveldo objektų skaičiaus, proc.	R-07-03-02	9,0	9,0	10,0	11,0
02	07	03		Renginių dalyvių skaičius	R-07-03-03	50	50	50	50
Produkto kriterijai									
02	07	01	01	Etnokultūros renginių skaičius	P-07-01-01-01	120	121	121	121
02	07	01	01	Sutvarkytų bylų skaičius	P-07-01-01-02	0	1	1	1
02	07	01	01	Tautodailės parodų skaičius	P-07-01-01-03	8	6	7	7
02	07	01	02	Kultūros įstaigų mėgėjų meno kolektyvų skaičius	P-07-01-02-01	113	110	110	110
02	07	01	02	Projektų, finansuotų iš savivaldybės biudžeto, skaičius	P-07-01-02-02	40	23	23	23
02	07	01	02	Profesionalių kolektyvų koncertų, spektaklių skaičius	P-07-01-02-03	70	72	73	75
02	07	01	02	Išleistų leidinių skaičius	P-07-01-02-04	4	3	4	4
02	07	01	02	Teatrų festivalio metu parodytų spektaklių skaičius	P-07-01-02-05	20	17	16	16
02	07	01	02	Įrengtų ir atnaujintų lankytinų objektų, skirtų M. K. Čiurlioniui atminti, skaičius	P-07-01-02-06	0	2	1	1
02	07	01	02	M. K. Čiurlionio atminimui skirtų renginių skaičius	P-07-01-02-07	4	6	6	6
02	07	01	02	Poezijos festivalių dalyvių skaičius	P-07-01-02-08	12	10	10	11
02	07	02	01	Kultūros centro struktūrinių teritorinių padalinių skaičius	P-07-02-01-01	18	16	16	15
02	07	02	01	Bibliotekos struktūrinių teritorinių padalinių skaičius	P-07-02-01-02	23	23	21	20
02	07	02	01	Įteiktų savivaldybės premijų skaičius	P-07-02-01-03	4	5	4	5
02	07	02	02	Atnaujintų kultūros įstaigų ir jų struktūrinių teritorinių padalinių skaičius	P-07-02-02-01	1	2	5	4
02	07	03	01	Sutvarkytų piliakalnių skaičius	P-07-03-01-02	2	2	2	2
02	07	03	01	Sutvarkytų kultūros paveldo objektų skaičius	P-07-03-01-03	12	13	14	16
02	07	03	01	Organizuotų renginių skaičius	P-07-03-01-04	1	1	1	1
02	07	03	01	Finansuotų kultūros vertybių tvarkymo ir pritaikymo bendruomenės poreikiams projektų skaičius	P-07-03-01-05	0	10	10	10